JAARVERSLAG 2021

Opera Compact

- “Door het oog van de naald”

Sybrand van der Werf
Artistiek Leider
t. 06 202 690 60

Fenna Ograjensek
Zakelijk Leider
t. 06 186 690 76

info@operacompact.nl

WWW.OPERACOMPACT.NL

IBAN NL27 TRIO 0379 202 816
KvK 30216778

1. Algemeen

Opera Compact, het Limburgse gezelschap dat opera beschikbaar maakt voor een breed publiek, is sinds 2019 Cultuurplaninstelling van de Provincie Limburg. Voor de periode 2020 - 2021 waren twee producties voorzien: festival-opera "Het Ongehoorde Circus van de Stem" en de grootschalige openluchtproductie "Rusalka - de kleine Zeemeermin" in de zomer van 2021. Achteraf waren 2 buitenproducties een bijzonder gelukkige keuze, omdat deze in tijden van Corona een grotere kans van slagen hadden. Toch moest de première van "Het Ongehoorde Circus van de Stem" vanwege de geldende regelgeving een half jaar uitgesteld worden. Maar de zes voorstellingen van "Rusalka - de kleine Zeemeermin" en de bijhorende educatievoorstelling / workshop "Anders dan anders" konden geheel volgens plan gerealiseerd worden; een prestatie waar het bestuur bijzonder trots op is. Een week na de voorstellingen van "Rusalka - de kleine Zeemeermin" kampte Limburg met de grootste wateroverlast in 30 jaar: als de voorstellingen een week later gepland zouden zijn, waren die zonder twijfel afgelast. Door het oog van de naald...
In totaal hebben 4.180 bezoekers onze 31 voorstellingen van dit seizoen gezien. 115 mensen hebben zich voor deze producties ingezet als cast of crew, naast ruim 300 andere medewerkers vanuit coproducenten, theaters, scholen, collega-gezelschappen, vrijwilligers, etc.
Extra noemenswaardig is de bijzondere samenwerking met het Consortium Grensmaas B.V.: naast Schouwburg de Domijnen de coproducent voor onze "Rusalka - de kleine Zeemeermin". Zonder deze partner had 2021 er voor Opera Compact heel anders uitgezien.

2. "Rusalka - de kleine Zeemeermin"

De romantische sprookjesopera van Dvorák vond haar plek in de verwerkingshaven van Consortium Grensmaas B.V. te Schipperskerk. Tussen industriële schepen, letterlijk in het water van de Maas, kwam de opera tot leven. Bij de première noemde burgemeester Hans Verheijen Sittard-Geleen voor twee weken cultuur-, water- en sprookjesstad. Dat bleek: bijna 3000 mensen hebben hun weg naar de voorstellingen weten te vinden. Een speciaal voor Opera Compact gemaakt arrangement door Mark Tersteeg werd gespeeld door professioneel orkest Heritage Sinfoniëtta onder leiding van de Zweedse operaspecialist Per-

Otto Johansson. Zij begeleidden een cast van Nederlandse en Belgische zangers; een gelukte mix van talent en ervaring (in volgorde van verschijning Sef Thissen - Waterman, Kristina Bitenc - Rusalka, Lien Haegeman - Jezibaba, Denzil Delaere - Prins en Irene Hoogveld - Vreemde Prinses). De tekst van de opera werd gezongen in een Nederlandse vertaling van David Prins. Extra bijdragen waren er van het PSV Synchro Team met regionale schoonzwemmers, studenten van het MBO Acteurs, Vista College Heerlen, leden van muziekverenigingen uit de directe omgeving van de uitvoeringslocatie, dameskoor Vocal Sollýs uit Sittard en chauffeurs van het Consortium Grensmaas B.V. Vooral de deelname van studenten MBO Acteurs van het Vista College Heerlen was heel bijzonder: de studenten waren een volwaardig onderdeel van de productie, waarmee Opera Compact haar ambities met betrekking tot talentontwikkeling ruimschoots waar maakte.

In een tijd waarin onze maatschappij met zoveel beperkingen te maken had, bleek voor het veilig organiseren van een evenement van deze schaal een tribune met 4x de publiekscapaciteit nodig te zijn. De waardering voor de moeite die genomen werd was bij alle deelnemers en bezoekers duidelijk te merken. Vanwege het slechte weer moesten helaas 2 voorstellingen een week uitgesteld worden: gelukkig kon het publiek tijdig bereikt worden. De uitvoeringsdata waren 2, 8, 9, 10 en twee keer op 11 juli. De techniek werd naar wederzijdse tevredenheid verzorgd door Reflexion Evenemententechniek. Daarnaast werkten we ook productioneel samen met regionale partners en vrijwilligers, zoals Reddingsbrigade Maasplassen, Gemeente Sittard-Geleen en vrijwilligers van o.a. De Domijnen. De productie was zowel qua plaats als qua periode een unicum. Dat was te merken aan de PR in de lokale media en op radio en televisie. De volledige opera is meermaals op L1 radio te horen geweest. L1 maakte ook in samenwerking met Opera Compact een thematische documentaire, waarin ‘anders zijn’ (het hoofdthema van de opera) centraal stond. De documentaire is te vinden op https://tinyurl.com/mr2c3w87 Voor de voorstelling ontwikkelde Opera Compact een online programmaboek: https://tinyurl.com/3ekmb4yr. Een duurzame, zeer bereikbare en flexibele manier om met het publiek in contact te komen. Dit format willen we de komende jaren zeker voortzetten.

Afbeelding 1 - "Rusalka - de kleine Zeemeermin"

Wat betreft de specifieke doelgroepen waren ten minste 501 bezoekers gelieerd aan het Consortium Grensmaas en mochten we 51 kinderen verwelkomen. Buurtbewoners konden zeker bereikt worden, mede dankzij affiches op borden in de openbare ruimte. Dankzij het promotietraject van "Ode aan het Landschap", werd de voorstelling ook in de Volkskrant aangekondigd.
Opera Compact heeft zich zeer welkom gevoeld in Sittard-Geleen en wil deze relatie graag voortzetten en (nog) meer inhoud geven. Wij zullen in samenwerking met het Toon Hermans Theater en de gemeente deze relatie blijven verduurzamen.

3. "Anders dan anders"
Gebaseerd op de thematiek van de grote productie ontwikkelt Opera Compact jaarlijks een educatie-traject. Bij "Rusalka - de kleine Zeemeermin" was dit de mini-opera "Anders dan anders" voor sopraan Eva Diederix en harmoniumspeler Poppeia Berden (studenten van het Conservatorium Maastricht) rond het thema #anders voor het primair onderwijs. De tekst en regie waren in handen van Sybrand van der Werf en een aansluitende, beeldende workshop werd gegeven door Marijk Greweldinger van kunsteducatie het Brede Spoor, een vaste samenwerkingspartner van Opera Compact. Ondanks de zeer stringente maatregels rond Corona konden 19 schoolklassen in Maastricht (Kunsteducatie het

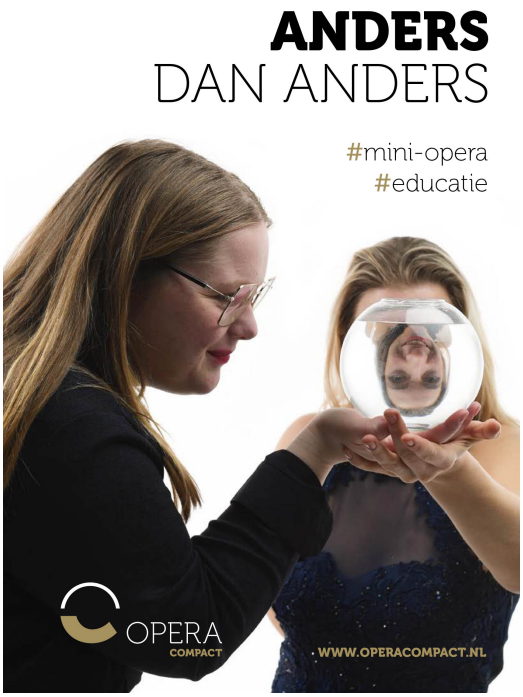

Brede Spoor, 24 maart), Grevenbicht (BS de Kingbeek, 3 juni) en Weert (ODA-school, 15 & 24 juni, 5, 6, 7 & 8 juli) bezocht worden (ongeveer 475 leerlingen). De combinatie van thematiek, opera en workshop werd door de scholen als zeer uniek bestempeld.

4. "Het Ongehoorde Circus van de Stem"
Op basis van "golden oldies" uit het operarepertoire en highlights uit de crooner- en Limburgse muziek compileerde Sybrand van der Werf een voorstelling over een circus in zijn nadagen. Directeur Barnum (gespeeld door mulit-instrumentalist en entertainer Bart Storcken) heeft nog maar één act: de Zweedse ster-sopraan Jenny Lind (Fenna Ograjensek). Om het circus te redden, moet er een vocale acrobatenact uitgevoerd worden. Maar dat is niet de oplossing om tot het ware succes te komen. De eerste voorstellingen van Het Ongehoorde Circus van de Stem waren reeds in mei 2021 gepland (OLT Valkenburg, Brunssum en Thorn) maar hier gooiden de coronamaatregelen roet in het eten. Ook het nieuwe première weekend met maar liefst 5 voorstellingen tijdens het Rosa Festival Sittard werd slachtoffer van de coronamaatregelen. Deze voorstellingen worden in 2022 ingehaald.

Afbeelding 2 - "Het Ongehoorde Circus van de Stem"

Op 12 september was dan de daadwerkelijk première van deze festivalopera bij de Kunstdagen Wittem. Het maximum

toegelaten aantal bezoekers aldaar (50) heeft genoten. Een tournee langs Limburgse festivals volgde in september en oktober (17 september - Zomerfestival Voerendaal, 19 september - Cultureel Lint Weert, 8 oktober - Festival Buitenskamers Roermond en 16 oktober OLT Brunssum). Het karakter van de voorstelling, de festivallocaties, de mix van muziekstijlen en bekende Limburgse artiesten zorgden ervoor dat Opera Compact met deze voorstelling duidelijk een nieuw publiek bereikte. Bezoekers die normaliter niet voor opera naar het theater gaan, genoten nu in volle teugen van dit ‘aftakelende circus’. In 2022 zal Opera Compact de voorstellingen van "Het Ongehoorde Circus van de Stem" voortzetten.

5. Voorbereiding producties 2022
Na het succes van de producties in dit jaar kon Opera Compact haar pijlen weer compleet richten op "Fidelio" en "Der Freischütz". Vooral voor deze eerste productie werden de ontwikkelingen op het gebied van Corona angstvallig in de gaten gehouden. Maar gesteund door de positieve uitkomst dit jaar werd het proces zowel artistiek als productioneel in gang gezet. Het arrangement en de teksten werden dit jaar Voor de deelname van een mannenkoor werd een plan-B geformuleerd, omdat de verwachting niet was dat het amateur-leven weer op een niveau zou zijn dat de productie ten goede zou komen.
Het arrangement van "Fidelio" (door Robert Weirauch) was al in mei 2021 klaar, dat van "Der Freischütz" (door Jesse Passenier) lag al vanaf 2020 te wachten. De nieuwe schema's werden vastgesteld, contacten en afspraken met theaters opnieuw tegen het licht gehouden. Hoewel het seizoen 2021-2022, zodra de Corona-regels het weer toelaten, erg druk zal worden, hoopt Opera Compact op succesvolle en aansprekende producties!

6. Verdere organisatie
Het bestuur van Opera Compact kwam, naast voortdurend productioneel overleg, minimaal maandelijks bij elkaar. Met de Raad van Toezicht werd op 21 april en 8 oktober vergaderd. Naar aanleiding van de resultaten met de stagiairs van het Vista College kreeg Opera Compact een erkenning als leerbedrijf. Opera Compact evalueerde met haar opdrachtnemers over de gang van zaken: mensen voelden zich gehoord en gezien binnen de organisatie. "Rusalka - de kleine Zeemeermin" was voor cast en crew een bijzondere ervaring in het tweede Corona-jaar.

7. Bereik / prestatieoverzicht
Opera Compact heeft in totaal 4180 bezoekers getrokken in 2021, het merendeel dankzij haar grote openlucht-productie "Rusalka - de kleine Zeemeermin" (2596 betalende bezoekers). Deze bezoekers zijn verdeeld over in totaal 31 voorstellingen: 19 voorstellingen van "Anders dan anders", 6 van "Rusalka - de

kleine Zeemeermin" en 6 van "Het Ongehoorde Circus van de Stem".
Het merendeel van de voorstellingen vonden plaats in de regio Midden-Limburg (18) en het overige gedeelte in de regio Zuid-Limburg (12) - zie ook de kaart hiernaast. Hoe groter de cirkel, hoe meer publiek naar de voorstelling(en) in die plaats zijn gekomen. De grote cirkel is "Rusalka - de kleine Zeemeermin" in Schipperskerk.

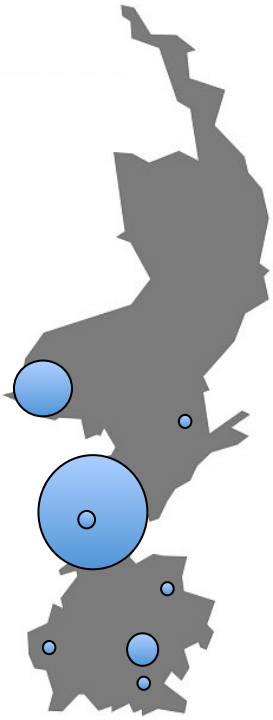

Het geschatte bereik op de sociale media-platformen Facebook, instagram, linkedIn, en YouTube is 95k (zie grafieken onder - Youtube had ruim 1000 bekijkers, linkedin nog zo'n 2k pagina-activiteit). De eigen website had in 2021 ruim 2000 unieke bezoekers. Dankzij de documentaire op L1 (geschatte bereik 15k) is het totale bereik van Opera Compact in 2021 te schatten op 117k.
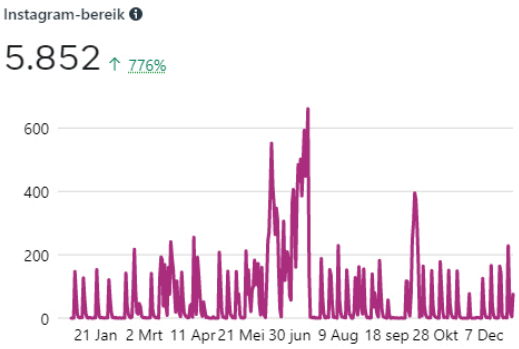
Wat betreft doelgroepen valt op dat op instagram gemiddeld meer vrouwen in de leeftijdscategorie 25-44 jaar Opera Compact volgen en op Facebook mannen boven de 55 er uit springen.